

С. В. Белай

В. І. Воробйов

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ВРЕГУЛЮВАННЯ СУЧАСНИХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ ВСЕРЕДИНІ ДЕРЖАВИ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО ПРОТИСТОЯННЯ

Надано визначення і розроблено структурну схему механізму державного врегулювання сучасних збройних конфліктів всередині держави. Досліджено роль і місце діяльності міжнародних організацій сфери безпеки у врегулюванні збройного конфлікту всередині держави. Наголошено на актуальності розвитку цивільно-військового співробітництва.

Ключові слова: збройний конфлікт, державна безпека, механізми врегулювання, міжнародні організації, цивільно-військове співробітництво.

Постановка проблеми. Складні воєнна та суспільна обставини, що склалися сьогодні в Україні, вкрай негативно впливають на стан забезпечення державної безпеки. Сучасний розвиток України характеризується переломним моментом у пріоритетах безпеки особистості та держави в цілому. Конституція України, Стратегія національної безпеки України, Концепція розвитку сектору безпеки і оборони, Воєнна доктрина, Стратегічний оборонний бюлетень визначають захист державного суверенітету України, її територіальної цілісності, недоторканності державного кордону як одну з найважливіших функцій держави на сучасному етапі. Збройні конфлікти, міжнародний тероризм та інші кризові явища стають дедалі інтенсивнішими, охоплюють нові регіони і держави.

Проведення антитерористичної операції у деяких районах Донецької та Луганської областей вплинули на потребу вивчення підходів до врегулювання збройного конфлікту всередині держави. Поглиблене дослідження механізмів впливу на збройні конфлікти всередині держави не тільки дає змогу підвищити дієвість та ефективність управлінської діяльності в умовах надзвичайних адміністративно-правових режимів, а й дозволяє визначити оптимальні заходи щодо їх врегулювання.

Феномен збройних конфліктів всередині держави потребує комплексного вирішення, а також участі різних відомств, владних

структур та організацій у забезпеченні безпеки громадян, захисті конституційного ладу, суверенітету та територіальної цілісності держави. За таких умов важливу роль відіграють військові формування та правоохоронні органи спеціального призначення, які є ключовою складовою сектору національної безпеки і оборони держави, а отже, питання вдосконалення механізмів врегулювання сучасних збройних конфліктів всередині держави є актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У літературі окремим питанням розглядалися правові засади діяльності військових формувань та правоохоронних органів в умовах збройного протистояння, зокрема у працях А. В. Басова, Ю. В. Дубка, О. В. Гуляка, І. В. Євтушенка, С. О. Кузніченка, В. А. Лаптія, С. О. Магди, В. Я. Настюка, О. В. Негодченка, Г. М. Перепелиці, В. М. Плішкіна, М. Б. Саакяна, М. П. Стрельбицького, Д. В. Талалая, О. С. Шаптали та інших науковців. Питання вдосконалення організаційно-тактичних засад врегулювання збройного конфлікту розглядалися у працях О. В. Батрименка, В. Ю. Богдановича, О. С. Бодрука, В. І. Бушкова, В. П. Гулина, А. В. Дацюка, Г. А. Дробахи, І. О. Кириченка, О. В. Лавніченка, О. В. Семікова, Т. А. Сугюшева, В. М. Фурашева, О. М. Шмакова та інших учених.

Зазначеними вченими зроблено значний внесок у дослідження проблем службово-бойової діяльності військових формувань та правоохоронних органів в умовах збройного

протистояння, однак вони досліджували окремі питання врегулювання збройних конфліктів. Комплексного дослідження механізмів врегулювання сучасних збройних конфліктів всередині держави через призму забезпечення державної безпеки не проводилося, що й зумовило вибір теми дослідження.

Тому головною метою статті є визначення теоретико-методологічних засад врегулювання сучасного збройного конфлікту та надання пропозицій з удосконалення відповідних механізмів державного управління.

Виклад основного матеріалу. У наш час виникає багато збройних конфліктів здебільшого у країнах Північної Африки, що розвиваються. Злиття Європейського та Арабського світів не може відбутися без збройних сутичок – цьому є безліч доказів в останніх збройних конфліктах та терористичних актах. На території країн постсоціалістичного простору ці трагічні події теж мають місце. Підтвердженням цьому є збройне протистояння на території колишньої Югославії. На жаль, Україна не стоїть осторонь від цієї проблеми, незворотна глобалізація зближує її з Європейським Союзом. Російська Федерація не готова прийняти євроінтеграцію України, як підсумок – поява і загострення збройного конфлікту на території Луганської та Донецької областей і проведення антитерористичної операції силами охорони правопорядку України.

Сьогодні світові глобалізаційні процеси сприяють появі та загостренню збройних конфліктів різного рівня інтенсивності. Тому сучасна теорія міжнародного права відносить до можливих суб'єктів міжнародних збройних конфліктів і міжнародні організації (ООН, НАТО та ін.) [1, 2]. Крім цього, останні події в світі наочно показують зростання терористичних атак, а згодом військових конфліктів, що ґрунтуються на процесах глобалізації. Збройні конфлікти у Північній Африці викликані, так званою, “Арабською весною”, терористичні акти 13-14 листопада 2015 р. у м. Париж черговий раз довели, що “крайній ісламський світ” готовий до активних терористичних атак проти світової глобалізації. Отже, злиття Європейського та Арабського світів не може відбуватися без збройних конфліктів.

Таким чином, збройні протистояння є

актуальним та гострим проблемним питанням забезпечення державної безпеки і вимагає від урядів держав застосування своєчасних, адекватних й ефективних механізмів реагування.

У сучасному суспільстві механізми управління відіграють основну роль у державній політиці щодо реагування на кризові ситуації, які загрожують державній безпеці. Механізми управління є нібито “зброя управління” в устрої держави. На сьогодні науковцями надано значну кількість варіантів визначення поняття механізмів управління. Поняття “механізм” широко застосовується, насамперед, у технічних науках, звідки воно походить, але наразі у багатьох суспільствознавчих науках поняття механізму постійно застосовується як науковцями, так і практиками.

У попередніх дослідженнях вивчалось поняття “механізм державного управління” [3]. Під час аналізу визначення цього поняття встановлено, що у науці державного управління загальноновизначеними є два основних підходи до визначення поняття механізму державного управління, а саме у вузькому та широкому розумінні. Вузьке трактування механізму державного управління – це сукупність певних складових частин, що призначені для виконання управлінських рішень; широке його трактування – це складна система державних органів, організованих для виконання завдань державного управління.

Виходячи з тематики дослідження, формування визначення “механізму державного врегулювання сучасного збройного конфлікту” доречно на основі визначень механізмів державного управління у широкому розумінні. Таким чином, під механізмами державного врегулювання сучасного збройного конфлікту доцільно розуміти сукупність спеціальних практичних заходів, засобів, важелів, за допомогою яких військові формування та правоохоронні органи спеціального призначення функціонують у системі забезпечення воєнної безпеки з метою зменшення рівня загроз внутрішній безпеці.

Практика свідчить, що вплив держави є найбільш необхідним під час виникнення екстремальних ситуацій. Під час збройного протистояння виникають суттєві загрози державній безпеці. Забезпечення воєнної безпеки як складової державної безпеки –

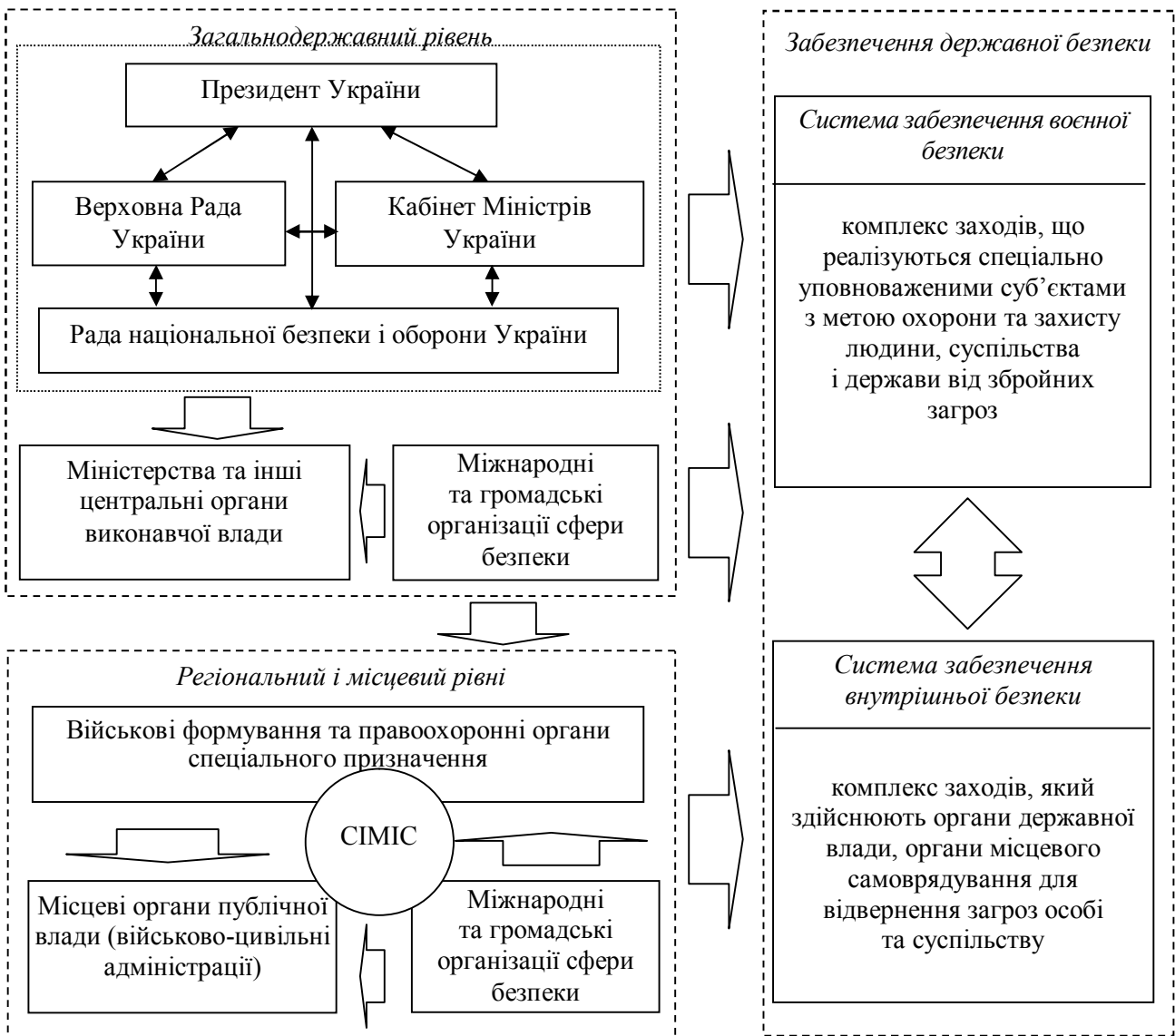
найбільш значуща функція держави і виражається у забезпеченні стабільності державних та недержавних інститутів, безпеки життєдіяльності громадян шляхом захисту від збройних загроз. На органи публічної влади, військові формування та правоохоронні органи у розрізі виконання завдань внутрішньої безпеки покладаються завдання з ліквідації незаконних збройних формувань, боротьби з диверсійно-розвідувальними групами, охорони громадського порядку та здійснення заходів громадської безпеки тощо.

Таким чином, структурно механізм врегулювання сучасних збройних конфліктів всередині держави можливо подати у вигляді схеми (рисунок).

На загальнодержавному рівні Президент, Верховна Рада, Кабінет Міністрів України здійснюють організаційну та нормотворчу

діяльність щодо забезпечення воєнної безпеки України. Головним дорадчим органом у цьому питанні є Рада національної безпеки і оборони України. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади є головними виконавцями діяльності щодо забезпечення воєнної безпеки на загальнодержавному рівні. На регіональному і місцевому рівнях військові формування та правоохоронні органи спеціального призначення, місцеві органи публічного управління (органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування) здійснюють заходи з врегулювання збройних конфліктів всередині держави.

Особливістю зазначеного механізму є актуалізація на діяльність міжнародних та громадських організацій сфери безпеки у системі забезпечення воєнної безпеки як на загальнодержавному, так і на регіональному та

Структурна схема механізму державного врегулювання сучасних збройних конфліктів всередині держави

місцевому рівнях. Недержавний контроль за діяльністю органів влади є ефективним антикорупційним механізмом та механізмом недопущення перевищення застосування військової сили на всіх перелічених рівнях управління.

Діяльність міжнародних і громадських організацій сфери безпеки у процесі забезпечення воєнної безпеки на сьогодні є необхідною умовою функціонування демократичного суспільства. На них покладається як цивільний контроль за воєнною організацією держави, так і контроль за діяльністю правоохоронних органів під час врегулювання збройних конфліктів всередині держави.

На сьогодні в умовах збройного протистояння у деяких районах Луганської та Донецької областей до міжнародних організацій сфери безпеки в першу чергу необхідно віднести Спеціальну моніторингову місію ОБСЄ. Наразі майже єдиною підтримкою з числа безпекових міжнародних організацій у врегулюванні збройного конфлікту на Південному Сході України (крім економічних санкцій проти країни-агресора) є неозброєна цивільна Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ. Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ в Україні почала свою роботу 21 березня 2014 р. на підставі запиту від Уряду України до ОБСЄ і консенсусного рішення всіх 57 країн-учасниць ОБСЄ [4]. Основні завдання Спеціальної моніторингової місії – це неупереджено й об'єктивно спостерігати та звітувати про ситуацію в Україні, а також сприяти діалогу між усіма сторонами конфлікту. До складу Місії входять близько 250 цивільних неозброєних спостерігачів із країн-учасниць ОБСЄ, підтримку діяльності яких забезпечують українські працівники. Мандат ОБСЄ також було надано нечисленній Спостережній місії ОБСЄ на пунктах пропуску “Гуково” і “Донецьк” на території Російської Федерації на прохання уряду Росії; рішення про це було прийнято консенсусом усіх 57 країн-учасниць ОБСЄ. Місія виконує свою діяльність з 29 липня 2014 р. відповідно до рішення Постійної ради ОБСЄ, прийнятого на підставі консенсусу [5]. Згідно з мандатом Місії спостерігачі здійснюють моніторинг ситуації та пересувань через кордон на двох російських пунктах пропуску і повідомляють

про це у своїх звітах. Місія спостерігачів складалася з 21 цивільного спостерігача, включаючи голову Місії.

До численних гуманітарних міжнародних організацій у зоні проведення антитерористичної операції в першу чергу належить Червоний Хрест. Міжнародний Комітет Червоного Хреста є незалежною гуманітарною організацією, яка спрямовує діяльність із забезпечення захисту жертв міжнародних і внутрішніх збройних конфліктів. Міжнародний Комітет Червоного Хреста надає захист та допомогу жертвам як серед військовослужбовців, так і серед цивільного населення, зокрема: військовополоненим, цивільним інтернованим особам, пораненим, цивільному населенню на окупованій території тощо. Наразі Комітетом відкрито шість офісів в Україні – у Харкові, Донецьку, Луганську, Сєверодонецьку, Маріуполі та Одесі [6].

Громадські організації України в зоні проведення антитерористичної операції є численними. До них можливо також віднести волонтерські організації, що першими підтримали військові формування та правоохоронні органи України та й досі надають їм допомогу. Прикладом є громадська організація “Фундація.101”, яка за участі платформи People’s Project, сприяння Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Донецької обласної військово-цивільної адміністрації здійснила проект “Прифронтна інспекція”. Проект являє собою моніторинг контрольних пунктів в’їзду-виїзду на лінії зіткнення у Донецькій області щодо виконання органами державної влади вимог “Тимчасового порядку контролю за переміщенням осіб, транспортних засобів та вантажів (товарів) через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей”. Головна його мета – забезпечення дотримання прав людини під час перетину лінії зіткнення, спрощення громадянам України цього процесу та подолання корупції в цій сфері [7].

Таким чином, питання врегулювання збройного конфлікту потребують комплексного вирішення та участі різних відомств і владних структур у забезпеченні правопорядку, захисту інтересів держави і громадян, усунення тяжких наслідків, а в умовах сьогоднішніх глобалізаційних процесів – й залучення міжнародних гуманітарних

організацій та організацій сфери безпеки. Крім того, антитерористична операція на Сході України виявила необхідність обов'язкового врахування соціальних, політичних, культурних, релігійних, економічних та гуманітарних чинників під час планування та проведення військових дій. Стратегічна обстановка ХХІ ст. охоплює безліч етнічних, релігійних, ідеологічних рухів, які вимагають стійких рішень у суспільствах, що зазнали конфліктів, лиха або гуманітарних катастроф. Для розв'язання цих серйозних проблем неможливо використовувати лише військові засоби.

За таких умов з позиції більшості фахівців та відповідно до сучасних вимог міжнародного гуманітарного права врегулювання збройного конфлікту в Україні можливо здійснювати без цивільно-військового співробітництва (СІМІС).

Цивільно-військове співробітництво як військова функція є невід'ємною частиною сучасних багатовимірних операцій, звертається до всіх сторін для співпраці у конфліктній ситуації та полегшує взаємну підтримку цивільних сил та засобів для збройних сил і навпаки. Головною ідеєю цієї взаємодії є досягнення певного і зазвичай бажаного кінцевого результату для кращої взаємодії з місцевим населенням, цивільними дійовими особами.

Військові операції на цей час мають місце в рамках більш широкого політичного і громадського контексту, ніж раніше, тому органам управління дедалі частіше необхідно враховувати соціальні, політичні, культурні, релігійні, економічні, екологічні та гуманітарні чинники у процесі планування і проведення спеціальних операцій. Масштаби, характер, ризики та виклики у цьому багатонаціональному, мультиагентному середовищі потребують більшого розуміння й акцентування цивільно-військового співробітництва на всіх рівнях роботи.

Планування військових дій потребує застосування цивільно-військового співробітництва, що дозволяє всім іншим військовим підрозділам працювати в межах і за межами району виконання службово-бойових завдань. Численні параметри сучасних військових операцій перебувають під впливом цивільно-військового співробітництва, оскільки їх увага зосереджена на цивільному середовищі [8].

Мета і призначення цивільно-військового

співробітництва – взаємодія між військовими і цивільними суб'єктами в межах комплексного середовища для підтримання плану військового командування. В ідеалі всі учасники будуть працювати для досягнення загальної мети, але там, де це неможливо, взаємодія гарантуватиме, що заходи на підтримання кожного плану узгоджені, наскільки можливо. Це дозволить звести до мінімуму перешкоди або ненавмисний конфлікт між усіма учасниками. Ця взаємодія може мати такі складники: координація; співпраця; взаємна підтримка; когерентне спільне планування; обмін інформацією [9].

Оперативна обстановка у кризовій ситуації, ймовірно, завжди буде складною, нестійкою і непередбачуваною. Короткостроковий успіх може підірвати середньо- і довгострокові перспективи шляхом порушення традиційних, культурних підвалин місцевого цивільного населення. У зв'язку з цим підрозділи цивільно-військового співробітництва відіграють життєво важливу роль як одні з головних радників органів управління і виконують такі службово-бойові завдання:

1) встановлюють і підтримують зв'язок із цивільними суб'єктами на відповідному рівні, сприяють співпраці, гармонізації, обміну інформацією, здійснюють комплексне планування і проводять операції;

2) визначають і пояснюють військові цілі, завдання та концепції операції (у межах належної безпеки операцій та контролю роботи із секретними матеріалами);

3) сприяють паралельному і, де це можливо, комплексному плануванню між військовими силами і дружніми цивільними суб'єктами (коли можлива участь у плануванні цивільних груп);

4) здійснюють інтеграцію з іншими видами персоналу з усіх аспектів діяльності;

5) постійно оцінюють операційне середовище, у тому числі місцеві потреби і нерівності можливостей для вирішення проблем;

6) проводять діяльність у напрямку своєчасного і плавного переходу обов'язків до відповідної цивільної влади.

Управління військових формувань та правоохоронних органів залежно від обставин потребує значної підтримки цивільного населення для координації зусиль з мінімізації зриву спеціальної операції. Із цієї причини цивільно-військове співробітництво відіграє активну роль, воно сприяє плануванню

операцій і залучається до цих операцій. Така діяльність у співпраці з іншими службово-бойовими функціями містить у собі:

1) отримання оперативної інформації про суспільну складову (цивільне середовище) кризової ситуації;

2) здійснення аналізу інформації та складання цілісного опису кризової ситуації;

3) оцінювання кризової ситуації, визначення цивільних ключових показників і чинників, що мають вирішальний вплив на проведення операцій, а також вплив військової ситуації на цивільне середовище;

4) надання рекомендацій під час планування операції для пом'якшення критичного військового впливу на цивільне населення;

5) взяття участі цивільно-військового співробітництва у плануванні проведення операції;

6) заохочування сил;

7) забезпечення сприятливого впливу на громадськість у районі виконання службово-бойових завдань;

8) забезпечення доступу до цивільних ресурсів у разі необхідності.

За досвідом Канади, Нідерландів та Данії у Збройних Силах України створено підрозділи цивільно-військового співробітництва.

Згідно з нормативно-правовою базою України цивільно-військове співробітництво – “це систематична, планомірна діяльність Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів, утворених відповідно до законів України (далі – Збройні Сили України) по координації та взаємодії з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, організаціями та громадянами у районах дислокації військових частин та підрозділів Збройних Сил України з метою формування позитивної громадської думки і забезпечення сприятливих умов для виконання Збройними Силами України покладених на них завдань та функцій шляхом надання допомоги цивільному населенню у вирішенні проблемних питань життєдіяльності з використанням військових та невійськових сил та засобів” [10].

На цей час у районі зіткнення працюють 14 груп і два об'єднані центри цивільно-військового співробітництва у Маріуполі та Северодонецьку. У подальшому кількість

фахівців планується збільшувати. При цьому в Міністерстві оборони України зазначають, що якщо наразі відповідні групи цивільно-військового співробітництва є у кожному оперативному командуванні, то планується забезпечити такими фахівцями командування кожної бригади [10].

На сьогодні підрозділи цивільно-військового співробітництва мають прогнозувати і надавати командуванню рекомендації щодо взаємного впливу дій цивільних і військових учасників конфлікту. Крім цього, зазначені підрозділи відповідають за підготовку інформації для військового керівництва стосовно змін ситуації, що складається в цивільному середовищі. Нинішня ситуація на Південному Сході України свідчить про те, що перелічені завдання виконуються не у повному обсязі.

Наразі вже є низка програмних засобів з підтримки прийняття рішень, що можуть бути застосовані для вирішення завдань, які наведені вище. Сучасні програмні засоби підтримки прийняття рішень розробляються на базі геоінформаційних систем, в яких закладено класичний статистичний аналіз і методи прогнозування у поєднанні із сучасними технологіями збирання, оброблення і нанесення просторових даних на електронну карту. У цьому випадку для подій, пов'язаних із координатами карти, стає можливим: групування об'єктів у вигляді кластерів навколо певних регіонів, міст, кварталів залежно від масштабів карти; пошук просторових зв'язків між подіями, пов'язаними з певним типом дій згідно з класифікатором і відповідно до змісту атрибутів просторових об'єктів; використання технологій геопросторових запитів для виділення груп об'єктів, отримання їх координат, розміщення на електронній карті та редагування атрибутів; розрахунок довгострокових і короткострокових прогнозів виникнення кризових ситуацій, статистичних показників розподілу подій на певній території та відображення їх на карті у вигляді діаграм.

Тому з огляду на розглянуті завдання підрозділів цивільно-військового співробітництва використання програмних засобів з підтримки прийняття рішень, що створені на базі геоінформаційних систем, є вкрай необхідним.

Отже, для вирішення наведених проблем головними завданнями структур цивільно-

військового співробітництва на сьогодні мають бути:

– організація та здійснення взаємодії з усіма зацікавленими організаціями і цивільним населенням на підконтрольній території військових формувань та правоохоронних органів України (у таких формах, як різноманітні форуми, зустрічі з керівниками міжнародних організацій, проведення інших спільних заходів, організація їх висвітлення у ЗМІ);

– координація взаємодії військових формувань та правоохоронних органів України, міжнародних організацій, громадських організацій у наданні допомоги населенню, що потерпає внаслідок збройного конфлікту та дій терористичних угруповань;

– підготовка інформації для військового керівництва стосовно змін ситуації, що складається в цивільному середовищі;

– розроблення рекомендації щодо взаємного впливу дій цивільних і військових учасників конфлікту.

Висновки

На основі отриманих у статті результатів можна зазначити таке.

1. Збройні протистояння є актуальним і гострим проблемним питанням забезпечення державної безпеки, що вимагає від урядів держав застосування своєчасних, адекватних та ефективних механізмів реагування. Особливістю запропонованого у статті механізму державного врегулювання сучасних збройних конфліктів всередині держави є актуалізація на діяльність міжнародних та громадських організацій сфери безпеки у системі забезпечення воєнної безпеки як на загальнодержавному, так і на регіональному та місцевому рівнях. Недержавний контроль за діяльністю органів влади є ефективним антикорупційним механізмом та механізмом недопущення перевищення застосування військової сили на всіх перелічених рівнях управління.

2. Із позиції більшості фахівців та відповідно до сучасних вимог міжнародного гуманітарного права врегулювання збройного конфлікту в Україні неможливо здійснити без цивільно-військового співробітництва. За досвідом Канади, Нідерландів і Данії з метою координації та взаємодії Збройних Сил України з органами публічної влади, громадськими об'єднаннями, організаціями та громадянами у Збройних Силах України

створено підрозділи цивільно-військового співробітництва.

3. Наразі є проблемні питання у діяльності підрозділів цивільно-військового співробітництва з моніторингу та прогнозування цивільного середовища, формування рекомендацій щодо взаємного впливу дій цивільних і військових учасників конфлікту тощо. Нинішня ситуація на Південному Сході України свідчить про те, що поставлені завдання ними виконуються не у повному обсязі. Одним із шляхів вирішення цих проблем є використання програмних засобів з підтримки прийняття рішень, що створені на базі геоінформаційних систем.

Напрямки подальших досліджень будуть спрямовані на вдосконалення механізмів державного реагування на кризові ситуації, що супроводжуються збройним протистоянням.

Список використаних джерел

1. Черноудова, М. С. Понятие конфликта в международном праве [Электронный ресурс] / М. С. Черноудова. – Режим доступа : <http://recht.narod.ru>. – Загл. с экрана.

2. Павлова, Л. Виды вооруженных конфликтов и статус участников вооруженных конфликтов по международному праву [Электронный ресурс] / Л. Павлова. – Режим доступа : <http://justbel.by.ru/1998-3/art22.htm>. – Загл. с экрана.

3. Белай, С. В. Методологічні засади функціонування та розвитку державних механізмів протидії кризовим явищам соціально-економічного характеру [Текст] / С. В. Белай // Університетські наукові записки : часопис Хмельницького університету управління і права. – Хмельницький : Хмельн. ун-т упр. і права, 2015. – № 1 (53). – С. 293–301.

4. OSCE Special Monitoring Mission to Ukraine. OSCE [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.osce.org/special-monitoring-mission-to-ukraine>. – Назва з екрана.

5. OSCE Observer Mission at the Russian Checkpoints Gukovo and Donetsk. OSCE [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.osce.org/observer-mission-at-russian-checkpoints-gukovo-and-donetsk>. – Назва з екрана.

6. International Committee of the Red Cross. Permanent Mission of Ukraine to the UNO Branch and other International Organizations in Geneva [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://geneva.mfa.gov.ua/ua/ukraine-io/red-cross>. – Назва з екрана.

7. Громадська організація “Фундація.101” розпочала підготовку до проекту “Прифронтова інспекція”. Всеукраїнський центр волонтерів “People’s Project” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.peoplesproject.com/prifrontova-inspekciya/>. – Назва з екрана.

8. Євтушенко, І. В. Роль та місце міжнародного права у врегулюванні збройного конфлікту на Південному Сході України [Текст] / І. В. Євтушенко // Наукове забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України : зб. тез доп. наук.-практ. конф. (секція № 4), 31 берез. 2016 р. – Харків : Національна акад. НГУ, 2016. – С. 38, 39.

9. Handbook on United Nations Multidimensional Peacekeeping Operations. Department of Peacekeeping Operations. – United Nations, 2003. – 205 p.

10. Цивільно-військове співробітництво Збройних Сил України. Офіційний веб-сайт Збройних Сил України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cimic.com.ua/functions>. – Назва з екрана.

Стаття надійшла до редакції 11.12.2017 р.

Рецензент – доктор військових наук, професор Г. А. Дробаха, Національна академія Національної гвардії України, м. Харків, Україна

УДК 323.283

С. В. Белай, В. І. Воробйов

**СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ УРЕГУЛИРОВАНИЯ СОВРЕМЕННЫХ
ВООРУЖЕННЫХ КОНФЛИКТОВ ВНУТРИ ГОСУДАРСТВА: АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ
ОБЕСПЕЧЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ УКРАИНЫ В УСЛОВИЯХ
ВООРУЖЕННОГО ПРОТИВОСТОЯНИЯ**

Дано определение и разработана структурная схема механизма государственного урегулирования современных вооруженных конфликтов внутри государства. Исследованы роль и место деятельности международных организаций сферы безопасности в урегулировании вооруженного конфликта внутри государства. Отмечена актуальность развития гражданско-военного сотрудничества.

Ключевые слова: вооруженный конфликт, государственная безопасность, механизмы урегулирования, международные организации, гражданско-военное сотрудничество.

UDC 323.283

S. V. Bielai, V. I. Vorobyov

**IMPROVING THE MECHANISMS FOR RESOLVING CONTEMPORARY ARMED CONFLICTS
WITHIN THE STATE: PRESSING ISSUES OF ENSURING UKRAINE’S NATIONAL SECURITY
IN THE FACE OF ARMED CONFRONTATION**

The structural scheme of the mechanism of state regulation of contemporary armed conflicts within the state is given and defined. The role and place of activity of international organizations in the sphere of security in the settlement of armed conflict within the state has been studied. The urgency of the development of civil-military cooperation was noted.

Keywords: armed conflict, state security, settlement mechanisms, international organizations, civil-military cooperation.

Белай Сергій Вікторович – доктор наук з державного управління, професор, заступник начальника факультету з навчально-методичної та наукової роботи Київського факультету Національної академії Національної гвардії України

Воробйов Володимир Іванович – кандидат військових наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри правових дисциплін Київського факультету Національної академії Національної гвардії України